

ŚWIAT WSPÓŁCZESNY – MISCELLANEA

Potencjał i koszty opieki zdrowotnej w Polsce

Do polskiego systemu opieki zdrowotnej należą: 742 szpitale ze 177 tys. łóżek, 300 zakładów opiekuńczo-leczniczych (16,5 tys. łóżek), 119 zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych (4,8 tys. łóżek) i 59 hospicjów (918 łóżek); zakłady uzdrowiskowe dysponują 35 tys. łóżek, a zespołów wyjazdowych ratownictwa medycznego jest 972. Spośród 129,4 tys. lekarzy posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego pracuje w kraju 77,5 tys.; analogiczne dane dotyczące lekarzy dentyków wynoszą 34,9 tys. i 12,2 tys., pielęgniarek – 25 275 tys. i 179 tys., położnych – 33 tys. i 21 tys., farmaceutów – 22,4 tys. i 19,1 tys.

Oblicza się, że na opiekę zdrowotną wyda się w 2008 r. ogółem około 78 mld zł, w tym wydatki ludności wyniosą około 24 mld zł. Wydatek budżetowy na jednego mieszkańca ma osiągnąć 1,4 tys. zł w skali rocznej.

Źródło: Rocznik Statystyczny Województw, GUS 2007, s. 340–345 oraz „Dziennik” z 11 stycznia 2008 r.

Prywatna służba zdrowia w Polsce

W Polsce poszerza się z roku na rok zakres prywatnej służby zdrowia. W końcu 2006 r. z ogółem 742 szpitali już 153 należy do sektora niepublicznego, a z 10 341 aptek tylko 140 było poza tym sektorem.

W ambulatoryjnej opiece zdrowotnej z 13,5 tys. zakładów ogółem sektor niepubliczny obejmował 10,3 tys., zaś w leczeniu specjalistycznym ze 101,9 tys. ogółem – 55,4 tys. Dwa razy więcej porad przypadło na sektor prywatny (180,9 mln) w zakładach niepublicznych i 89,9 mln w publicznych.

Rozwijają się również prywatne centra medyczne świadczące usługi abonamentowe. W 2007 r. korzystało z nich 560 tys. osób. Prym wiodą: Medicover, Lux-Med, Medycyna Rodzinna, CMLIM i Enel-Med. Łącznie ich przychody w 2006 r. wyniosły 511 mln zł.

Źródło: Rocznik Statystyczny GUS 2007, s. 337 i 378 oraz „Rzeczpospolita” z 5–6 stycznia 2008 r.

Sprawy aborcji

Wygrane sprawy Alicji Tysiąc i małżeństwa Wojnarowskich w Trybunale Sprawiedliwości w Strasburgu dotyczące uniemożliwienia aborcji, zamiar Rzecznika Praw Obywatelskich wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie ustawy aborcyjnej wznowili spory dotyczące dopuszczalności usuwania ciąży. Przypomina się, że z około 210 mln cięż kobiet rocznie w skali światowej około jedna piąta nie kończy się urodzeniem dziecka; dokonuje się około 20 mln nielegalnych zabiegów, z których około 70 tys. kończy się śmiercią kobiet. W 69 krajach obowiązuje zakaz aborcji, w 57 państwach (w tym w Polsce) łagodzony jest określonymi zagrożeniami, w 14 państwach dopuszcza się aborcję również z powodów ekonomicznych i socjalnych i w 56 państwach dozwolona jest bez ograniczeń (w tych ostatnich mieszka około 40% ludności świata).

W Polsce w 2006 r. zarejestrowano 340 zabiegów przy szacunku faktycznej ich liczby na 75–80 tys., tj. na poziomie około 25% urodzeń. Zauważa się przy tym, że coraz częściej aborcję dokonuje się za pomocą wczesnoporonnej tabletki RU-486.

Źródło: „Rzeczpospolita” z 5 stycznia 2008 r. oraz „Gazeta Wyborcza” z 14 stycznia 2008 r.

Zapłodnienia in vitro

Przy okazji ożywionej dyskusji na temat zapłodnienia in vitro podano szereg interesujących informacji o tym zabiegu. I tak, między innymi podano, że już ponad trzy miliony dzieci na całym świecie urodziło się dzięki tej medycynie rozrodu. Szacuje się, że w ostatnich latach podejmuje się rocznie około 700 tys. prób sztucznego zapłodnienia. W Polsce, gdzie około miliona par małżeńskich ma problemy z płodnością, przeprowadza się około 4–5 tys. zabiegów, przy skuteczności 30%–40%. Zajmuje się nimi około 40 klinik, z których 18 zarejestrowanych jest w Polskim Towarzystwie Ginekologicznym. Na cenę procedury składa się przygotowanie hormonalne kosztujące 3–4 tys. zł oraz opłata zabiegu w wysokości 4–8 tys. zł. Obecnie w Polsce nie ma żadnych przepisów zakazujących wspomaganie rozrodu.

Źródło: „Forum” 2007, nr 46, s. 56–61, „Rzeczpospolita” z 4 stycznia 2008 r. oraz „Gazeta Wyborcza” z 10 i 11 stycznia 2008 r.

Sytuacja w armii

W 2006 r. służyło w armii polskiej 133,2 tys. żołnierzy (w 1995 r. – 224 tys.), w tym 79 tys. żołnierzy zawodowych i 54 tys. zasadniczej służby zawodowej. Było 152 generałów (w 1995 r. – 122) oraz 52 tys. pracowników cywilnych (w 1995 r. – 85 tys.). W 2007 r. odeszło z wojska 5 tys. żołnierzy zawodowych, a w 2008 r. odnotowano 12,5 tys. wakatów. W 2006 r. prawie 4,8 tys. żołnierzy odbywało służbę za granicą (w Iraku – 1,8 tys., w Syrii – 754, Serbii – 629, Afganistanie – 525, Bośni i Hercegowinie – 456, Libanie – 434, Republice Kongo – 130, na Łotwie – 95). W 2010 r. armia ma być w pełni zawodowa w sile 150 tys. żołnierzy.

Źródło: Rocznik Statystyczny GUS 2007, s. 150–151 oraz „Rzeczpospolita” z 11 stycznia 2008 r.

Morderstwa i mordercy w Polsce

Statystyki polskie wykazują wzrost liczby zabójstw z 730 w 1990 r. do 816 w 2006 r. Najwięcej ich było jednak w 2001 r. – 1325. Obecnie w Polsce na 100 tys. mieszkańców przypada 3,3 zabójstw, podczas gdy w sąsiadującej Rosji jest ich 21,9, Litwie – 11,2, Ukrainie – 9,6, Niemczech – 3,4. Tylko w Czechach jest mniej – 2,7. Stopień wykrywalności morderstw należy w Polsce do szczególnie wysokich – wynosi on 90%. Obecnie w więzieniach polskich przebywa 3889 sprawców skazanych za morderstwa, w tym 361 kobiet. Karę dożywocia odbywa 173 mężczyzn i 4 kobiety. Sprawy zabójstw, w których nie wykryto sprawców, stanowią przez 30 lat (do przedawnienia) przedmiot poszukiwań organów ścigania.

Źródło: „Przeгляд” 2007, nr 35.